

пентръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 30.

Luni, 22. Julie

1846.

П О Е З И А.

VI.

(Джкѳеіре.)

Пентръ че поедїи н' аѳ астьзи дн
 статърї инфлїнда че авеа дн антїкїтате?
 Пентръ кѳчї атѳнчї поедїи ераѳ аї попѳ-
 лїлор їар нѳ аї кастелор, пе каре пѳтем
 зїче кѳ ле аз креат еї кїар дн моменте
 де їнтѳсіаст пентръ о вїртѳте оаре каре
 шї карїї аѳ ажѳнс апої сѳ'ї факѳ кїар пе
 д'ѳншїї — креаторїї лор — сѳ креазѳ
 кѳ еї нѳ сѳнт пентръ алт чева декѳт пѳ-
 маї ка сѳ сѳрїзѳ шї сѳ челлеврезе плѳ-
 черїле шї крїтелеле лор, шї кѳ треава лор
 ар фї сѳ сѳ окѳпе пѳмаї кѳ черѳл шї кѳ
 ачеле аѳфекдїї domestїче шї атороасе,
 кѳ ачеле воале саѳ їнфїрмїтѳдї але їнїтеї
 оменешїї; пентръ кѳчї с'аѳ лѳсат сѳ кре-
 азѳ кѳ сѳнт пѳмаї зп фел де тѳсїчї, пїк-
 торїї саѳ балетїдї карїї ар мерїта а се
 дїтревїнда пѳмаї спре петречереа касте-
 лор. — О, поедїї, ведї пѳтеа довѳудї преа
 лесне кѳ поезїїле воастре зп лок дн асте
 касте, дн сѳ дн черкѳрїле лор челе прївате,
 спре але товіла салоанеле, пентръ ка сѳ
 спѳнедїї васте копїїлор шї версѳрї фѳмеї-
 лор; — їар дн адѳвѳрїле лор полїтїче,
 аколо знде сѳ ворвеѳде деспре вої шї де-

пре вїиторѳл фїлор вострї нѳ ведї їнтра
 нїчї одатѳ дака о днтѳмпларе порочїтѳ
 нѳ вѳ ва фї прегѳтїт ачел лок дн кѳ пѳнѳ
 сѳ нѳ се днкарнезе ѳенїл дн вої, саѳ
 дака днтѳмплѳрї deosevїте нѳ вѳ ва фї
 мерїтат ачеаста кѳ де тот алфел де тїт-
 лѳрї. О! поетѳл с'а окѳпат преа пѳлт
 кѳ черѳл шї а ажѳнс сѳ'шї пѳарзѳ кѳ
 тотѳл прїпрїетатеа пе пѳтѳнт! Дарѳ,
 Домїлор. Поетѳл а фост зп medїator ал
 пѳтѳнтѳлѳї кѳтре чер пѳмаї пѳнѳ кѳнд
 пѳтѳнтѳл с'а афлат сѳвт тѳтеле черѳлѳї
 зnde л'апѳс їнтѳсіастѳл poezїeї prїmїtїve,
 — пѳтѳнтѳл с'а скѳпат акѳт де чер, шї
 поетѳл тревѳїе сѳ се concїdere пѳмаї ка
 зп condїкѳтор ал опѳлѳї пе пѳтѳнт, шї
 пентръ ка ачеаста сѳ ажѳнгѳ одатѳ сїм-
 дїтѳ де овѳше, тревѳїе сѳ се дешенте маї
 днтѳїѳ днтр'їпсѳл. — Dea артелор сѳ
 копїеѳе креадїїле сале, прекѳт дѳ шї па-
 тѳра пе але еї. Ласѳ се фїе organ ал
 веселїлор ѳенерале ла солемнїтѳдї шї
 сѳрѳвѳторї; дар сѳ се гѳндеаскѳ кѳ ел
 есте алт чева маї пѳлт декѳт тѳсїкѳл
 шї пїкторѳл; есте креаторѳл лор днїпте.
 Мѳсїкѳл шї дѳндїзїторѳл дн зрмеазѳ де
 апроане, шї архїтекѳл, скѳлторѳл, пїкто-
 рѳл се ѳїп дѳне д'їпсѳл ла о dїstancїe
 оаре каре — Поетѳл есте ѳенїл шї ар

тістіи сѣят талантѣ. Idea че ва дешента ел, ачеа о съ звоаре песте възл, ачеа о съ дѣвите ші о съ дѣрице ачел флѣкс ші рефлѣкс ал патімілор ші ал доріацелор попѣмілор. Дака артеле дн веніме аѣ фост реліціоасе ші веллікоасе, казѣа а фост фіндкѣ поезіа ера реліціоасѣ ші веллікѣсѣ; дака ачестеа аѣ декѣзѣт ші аѣ девеніт тѣрѣтоаре ші корѣптіве, казѣа есте кѣ поезіа, а декѣзѣт, с'а фѣкѣт, тѣрѣтоаре ші корѣптівѣ. Кѣнд поезіа сѣ ва дѣпѣлда ла демнітатеа еі, кѣнд ѣші ва лѣа іарѣш дн дреапта факла лѣмінілор ші дн стѣнга вѣчіѣа слѣвѣчѣнелор ші ал вѣдѣлѣі ші ва ворбі дн лімба чеа позітивѣ ші дѣцелеасѣ де азѣзі, атѣнчі солемнітѣділе ші сѣрѣвѣторіле попѣмілор сѣ вор фаче де кѣтре попѣлі пентрѣ попѣлі, атѣнчі ші артеле фрѣмоасе вор рекѣщѣга ші еле демнітатеа лор ка ніце кредіноші сателіді аі поезіеі. — Прекѣт екопомістѣа вѣлізеазѣ*) лѣксѣа, аша ші поетѣа тревѣе сѣ вѣлізеазѣ поезіа. Тоатѣ idea че наце імацінаціа, тревѣе сѣ фіе фолосіторѣ: фаврїкантѣа казѣт машині спре а о дѣтрѣпа, аі да форме ші квалітѣді пѣлѣкѣте сімѣдѣрілор, а о репродѣче, мѣлтіпліа спре о дѣлеспіре ші спре о дѣвѣлѣнѣтѣдіре оаре каре а вѣедіі анімале. Поетѣа тревѣе сѣ казѣте — ші ел дн рѣндѣа сѣѣ — міжлоаче а о фаче сімѣтіѣ івімеі ші фантазіеі віе ші пропѣндіатѣ; сѣ казѣте ші ел вл спадіѣ де форме а о репрезента пѣлѣкѣтѣ ші сімѣдѣрілор, ачестор коміді аі інімеі ші аі радіеі. Дака лѣксѣа матеріеі контрівѣеде а дѣповіа пе ом ші соціетатеа лѣі, кѣ кѣт маі мѣлт лѣк-

сѣа радіеі! Поезіа есте лѣксѣа радіеі ші місіа еі есте сѣ дѣповіеазѣ радіа, прекѣт лѣксѣа матеріеі дѣповіеазѣ матеріа. —

VII.

Есте време ка поезіа сѣ се окѣпе, сѣ пѣіе дн мішкаре тоате ресортѣріле сале ла о префачере дѣтреагѣ, ла о реформѣ тоталѣ де конѣшїндѣ, — скімваре а тѣтѣлор ідеілор че а авѣт пѣнѣ акѣт ші аре астѣзі омѣа деспре лѣте. Сѣ черчетезе кѣ де атѣрѣнтѣа ізвоареле інегалітѣдіі дн соціетате ші сѣ скімѣе тоате формуле ші реформуле соціале, політіче ші реліціоасе, префѣкѣнд ачеа іѣвіре пѣтаі теоретікѣ де лібертате ші егалітате дн лібертате ші егалітате практикѣ ші актѣвалѣ. Сѣ дезволтезе, сѣ апалісезе ші сѣ попѣларісезе шїнѣцеле абстрате дн практикѣ віе. — Ынде сѣѣ чеа д'ѣлѣтіѣ інегалітате соціалѣ? — Дн склавіа фѣтмееі. — Еманціпаціа еі дарѣе есте чел дѣтѣіѣ элемент контрівѣітор ла віаца чеа позѣ. О еманціпаціе дѣтреагѣ, комплетѣ а фѣтмееі препаратѣ дѣла наѣдереа еі прїатрѣо кредѣере омепеаскѣ, де ажѣнс а форма вл четѣдѣал леѣвѣітор, жадікѣтор ші ексекѣтор; — іар пѣ ачеа еманціпаціе міжлѣчіѣтѣ, некѣмплетѣ, датѣ де крістіанісм ші кавалерісм, ші манѣінѣтѣ кѣ дрепѣтѣа де слѣвѣчѣвѣе дѣла ѣеперозітатеа фѣтѣлѣі; — ші ачеаста пѣ се ва пѣтеа маі 'наїнте де регѣлареа кѣсѣторіеі ші де еманціпаціеа, лібертатеа аморѣлѣі прїа пѣсіліреа ла кѣсѣторіе. Німіѣ пѣ ісолеазѣ маі мѣлт пе ом дн соціетатеа актѣвалѣ ші пѣ дн фаче маі егоіст дѣлѣт фаміліа рѣѣ регѣлатѣ. — Чел маі

*) Фаче фолосіторѣ.

prețios teasar че posedъ zmanitatea este inima de фъмее. Дн inima фъмеі оглин-dez къ грації челе маі дълчі, челе маі повіле simțimente ші пѣтими але zmanitъдii. Фъмеіле сѣнт фъръ contestacie de o mie de ori маі simțibile, маі tolerate, маі спиритвале ші маі поетиче декът poi; сволетъл лор posedъ o maі mare пордіе din ачеа рефлекдіе поетикъ че а кълът песте omenire ла ориѣнеа са, ші грациіле формелор материале але фетееі, мишкърелеі bioaie, кълътътъраі днсѣлвi-toare, органъл ші елокѣица еі копвiнгъ-toare сѣнт къ тълт маі енерѣче ші маі пвтернiче декът але поастре. Че днпові-ларе п'ар адъче фъмеа ші дн леѣі ші дн овiчеізри, кълнд ар авеа парте дн соѣе-тате! Чеа маі богать мипъ а omenimeі стъ неесплоататъ*). Съ се факъ статъріле лібере ші пропріетате комълъ а поплімор ка зп prodъкт ал тълъмор метърімор статълъі ші каре prodъкт ва креще не-днчетат prin активитате, prin органистъл виѣ ал соѣетъдii; съ факъ ка пічі о парте а соѣетъдii съ пѣ стѣа дн инактивитате, съ факъ ка пролетаръл чел некълтиват, чел ліпсiт астълзі де кълътъра спиритвалъ ші де дндестълареа материалъ съ съ арiдiче prin едъкаѣица генералъ ла четъдеанъл ак-тъл, ла demnitatea de om; съ факъ ка totalitatea ачестор четъдені дн адевър лібері съ съ днпъртъшеаскъ де челе маі палте интересри але статълъі лор, —

(* De aci маі дн жос се тьеръ дн манскрипт врео 19 рѣндъри, ка знеле къл каре еѣ не лънгъ философіа ші кълпiндѣле историче пѣ тъл поѣі днпѣка.

Nota ашезторълъі де словете.

de legislație, ждiкълторіе ші администра-ѣіе фъръ сѣі поатъ депърта алт чева декът minoritatea върстеі саѣ информiтъдi петъгъдiте. Съ факъ ка кълътъра пѣтѣл-тълъі, industria ші пѣиנדѣле съ фiе ко-мълне, днтiнсе ші десволтате пе кълътъ-раѣіе фъръ преeminенѣ ші фъръ мiстi-ѣiсм; ші днсофършіт съ факъ ворвiреа ші скрiсъл — каре сѣнт експресiа кълiтъ-риі, — експресiа отълъі пѣскът а фi лібер — съ своаре фъръ ставiлі, ші tot de o-датъ съ пѣ зiте а прегъті фiе че поплъ ла idea фърѣіеі генерале, ла idea de кос-тополітiзм, ла злiтiмъл ферiче ал лъкi-торімор глобълъі. Ачесте prinѣипъри сѣнт micia poeziei moderne, кълчі пе ачесте prinѣипъри се ва кълдi edifiѣiмъл соѣетъдii чеі поъ. —

Дар poezia пѣ ва маі фi атълчi, — vor ziче чеі че с'аѣ овiчiнѣт съ вазъ фi-гърънд дн poezie монстръри де днѣерi, херовiмi ші серафiмi акоперiдi де окi ші трашi днтре арiпi; — днсъ poezia каре атiнде, poezia чеа адевъратъ пѣ есте ачеа дн каре мишзеск спирителе некзрате п'аса лъме. Poezia чеа адевъратъ есте ачеiа каре ворвѣде inimeі iар пѣ фантасiеі. Натъра ва фi tot de аѣна ачееашi, ші фепоменелеі ачелеашi: — ачеiашi метеорi, ачелеашi кълмпиі флорате, аче-лаш чер стелат, ачеашi лъпъ, ачелаш соаре, ачеiашi мълѣі ші пе търi аче-леашi валъри. — Трекълъ ші вiиторъл vor авеа tot de аѣна картеа лор дескiсъ poeziei. — Фъмеіле vor фi tot астѣел де фрзмоасе, вълтрѣпiі алъі ші венеравiлі, пръчiі бълъі ші дръгълъшi, ші аморъл патриеі ва фi пропъндат ші simѣiт, кълчі отъл ва пѣтѣа зiче дн копѣипдъ къл ар-

)

патрие. Поезія ар авеа атъчї о счелъ експъсъ фъръ контрол соціетъдїї, шї жн формъ дн фїе каре сат... —

Individuile inimeї omїneїї 'шї ар лза къ тотъл о амтъ дїректїе шї армонїїле фїреїдї 'шї ар рефлекта армонїїле морале дн імаїнація отълї не о патъръ маї пъръ, маї повїлъ шї маї рационалъ. Фь-ціле імаїнаціеї отълї чївілізат ал соціетъдїї п'ар вага не ачеле вапоаре але ігноранціеї отълї інкълт, дар п'ар пѣтеа пїерде нїмїк дїн поезїа лор. Рѣїнеле ар пїерде фантастеле днпрозїтоаре че планъ песте еле, дар с'ар поетїза прїн съвенїрї шї прїа ачеа вагаре медїтатївъ а отълї шї лїверъ де съперстїдїї; фортъїїле рѣ-цілор шї а фертечїлор отълї варбар с'ар десфїїнда, шї пресїмдїреа, сперарен шї сїмпатїа п'ар авеа атътеа фьпесте ре-зълтате; кондїїнда змапъ п'ар авеа атъ-теа скъпърї днпїнтеа трївѣпалълї еї, шї крїмеле ар фї пѣмаї резълтатърї а ле зпелї інфїрмїтъдїї морале. —

C. Bolliak

Sulczer DESPRE ROMÂNŢI.

Къдї стрейнї аѣ скрїс, шї скрїѣ деспре ромънї, атътеа шї дїферїте опїнїї рѣспъндеск деспре иї; де ачеаста съ пѣ не мїръм, къчї скрїїторї ачеїїа, пѣдїн днтъресъндъсе пентрѣ вїнеле ромънїлор, дїн днтъшпларе пѣмаї, саж поате пентрѣ ал лор пропрїѣ интерес, шї дїн адїнс, днсъ легадї де преждекърї, днтрепрїнсеръ де аї пѣтѣ къпоаще. Фїечїне къпоаще а фї къ пепѣтїндъ ка къ ачестеа гѣтїрї, съ се стрѣ-вать віада інтрїасекъ а зпїї попор атът де лъдїт, към сълт ромънїї, ка сеї шї

карактерїса. Днсъ не кънд де ачестеа рѣтѣчїрї а стрейнїлор скрїторї пѣ не маї шїръм, къ мълт маї греа дѣрере сїмдїт, къ пої дншїне воїнд а не къпоаще трека-тъл, пѣ зїк чел стрѣвекїѣ, не кънд пѣрта-реа артелор, пѣ да тїмѣї ла апѣкарен кондеїлъї, чї трекатъл а зпїї саж доаѣ веакърї, сълтем стрѣмторїдї а дескїде па-цінеле стрейнїлор.

Sulczer прїн вїбліографїа са деспре ромънї, съв тїтлѣ „Geschichte des transalpinischen Daciens“ ла анїї 1781 тїпърїтъ, се vede а фї авѣт скопъл де а фаче ромънїмеа къпоскътъ пѣвлїкълї цертан, зп скоп, че репрївїнд ла днтъшплърїле веакълї де атъччеа, п'ар пѣтѣ фї лзат дн пѣме де рѣѣ, кънд дателе дъпъ каре се невоїеде а карактерїса пре ромънї, 'ле ар фї черчетат, къ окї маї лїмпезї, 'ле ар фї дескрїс къ кондеїѣ не днпрегнат де ідеї пре-кончепте шї стрѣмве, чеї дес-предъке къ тотъл лъзда, къ кареа днтрѣ къпоащереа ромънїлор ла пацпа 56, том. 2 дїн днтъїа парте, дн еспресїї преа днрѣфате се съмедѣше, знде зїче „къ нїчї кънд ар фї пѣтѣт вер кърѣї, каре атъта петречере днтре ромънї се фї а-вѣт, шї карактеръл лор днтрѣ ачеа дн-тїндере, шї сѣргѣїре сеїл фї шѣдїат, ка ел, (Сулцер) сеї вїнъ дн мїнте: къмкъ ромънїї ар фї де сълце адеверат романї, деакъ пѣ іар авзї ворвїнд жѣмътате латї-пеще“ ш. а. Кътъ контраїчере! рїдїкола лї пѣрере деспре орїцінеа ромънїлор фъкъндъї аместек дїн романо-славї дн іс-торїа ферїчїтълї Петрѣ Маїор дестъл о ретъстратъ. Ел се дѣ де цеограф, вїо-граф, шї історїограф а днтреїеї ромънїмї, днсъ оаре мерїтъ тѣкар пентрѣ зпа дїн-

тръ ачестеа специале теме а се пѣми авк-
тор, саѣ маї віне повестіторіѣ де челе
авзїте, саѣ шї възвѣте дар пѣ аѣделесе,
дїн віада ромѣнїлор? Нѣ щїѣ, че се пѣ-
теск пѣзвїреа зпора скріїторї де о пѣнѣрѣ
кѣ Сѣлдер, карїї дѣтрѣ ачеа, дѣ че пѣмаї
кїар конаціоналії скріїторї, потѣ фї жѣде-
кѣторї компетендї, шї карїї дела ачешїа
ар тревїї се дѣведе, се даѣ де дѣвѣдѣ-
торї ла тоатѣ лѣтеа.

Сѣлдер ка кѣпїтан аудїтор дѣ арматѣ
австрианѣ, кѣнд ачастѣ кѣпрїнсесе Валахїа
мїкѣ, трекѣнд шї петрекѣнд не пѣтѣнтѣл
Ромѣніеї, авѣ прїлеж ашї фаче кѣпоцїондѣ
кѣ челе маї алесе фамїлії боерендї, шї ка
внѣл кареле ворвеа лїмба ромѣнѣ, фѣ
дѣвїат кѣм се лавдѣ шї кїемат де прїп-
цѣл Домнїторїѣ Іпсїлантї, ка се фїе про-
фесор де фїлософїе дѣ Бѣкѣрендї, аша пе-
трекѣ маї тѣлдї анї дѣ Ромѣніе, пѣнѣ че
прїп їнтрїціле фанарїодїлор, дѣтрѣ каре,
зїче кѣ пѣ вої а се дѣвелѣ, фѣ стрѣмто-
рїтѣ а пѣрѣсї пѣтѣнтѣл ромѣнѣск; кѣпрїп-
зѣндѣсе дѣпѣ ачеа кѣ дескрїереа ачелѣї
прїнципат, се фѣдѣреде, кѣ тот чѣ скріе
деспре траївл соціал дѣтре ромѣнї де
рангѣл дѣпат шї де жос, деспре адмїні-
страреа полїтїчеї, десп. е їнтрїціле фа-
нарїодїлор, фаче дїн кѣдет, ка се делїнеезе
о їкоанѣ адеврѣатѣ а дѣтредеї ромѣнїмї
пентрѣ попорѣл цѣрман, — о їкоанѣ че
ведедѣ челе маї трїсте трѣсѣрї пентрѣ
орї каре ромѣн сїмдїторїѣ, дѣсѣ де е пї-
терїтѣ, саѣ пѣ, жѣдече ачеї карїї ле кѣ-
поск маї де апроане. Аї фаче коментарїѣ
ла тоате кѣте скріе дѣ волѣтелѣ салѣ
деспре ромѣнї пѣ ачі локѣл; еар авспра
стрѣмвеї лѣї пѣрерї, кѣ ромѣнї дїн славі
romanicadї, дѣпѣ секѣлѣ ал 11леа маї

дѣпѣлїв с'ар фї стрекѣратѣ дїн провінціле
де песте дѣнѣре, не пѣтѣнтѣл дѣ каре
лѣкѣск дїн коаче де Дѣнѣре, де тѣлт аѣ
протестат їсторїа, дѣкѣт плѣфе пѣмаї
фѣрѣ нїче вн фѣрїт ар трїера тодї, карї
с'ар маї окѣпа кѣ ачеа пѣрере.

Трактавл деспре релїціа, шї лїмба
ромѣнїлор дѣтрѣн том дѣтрег дїн маї
тѣлте паціне, е цѣсѣт дїн челе маї гроасе
авсѣрдїтѣдї; — адека ромѣнї дѣпѣ алѣї
пѣрере, ка вн аместек дїн славі roman-
icadї, саѣ прекѣм ла паціна 279, том. 2
дїн I. парте дїї вземѣде дїн Тракімїсїенї,
прекѣм дакїенї, аша шї карї се зїк кѣдо-
влашї, де шї де пѣла дѣчепѣтѣл крїцї-
нїстѣлѣї, не кѣнд деосевїреа дѣтре весе-
река рѣсѣрїтеанѣ шї апѣсеанѣ, ера не кѣ-
поскѣтѣ, кѣпоцѣеаѣ релїціа крїцїнѣ, дѣсе
дѣпѣ ачеа де готї, зопї, славі, аварї шї
вѣлгарї глоате пѣгѣне свѣжгадї, фѣсерѣ
стрѣмторїдї а пѣрѣсї кѣ тотѣл тѣртѣрїсї-
реа крїдїндеї крїцїне дѣврѣдѣшїнд датї-
неме пѣгѣнїлор домнїторї, шї пѣмаї кѣ
вѣлгарїї де дѣпревѣл не ла анѣл 861 прїд
апостолѣл грѣчо-вѣлгар Кїрїл ла репрїмі-
реа релїціеї крїцїне ар фї фост адѣшї, че
ачеа дѣпрежѣраре доведѣше, кѣ рѣгѣчѣ-
неа Домнѣлѣї кѣ зїчере словѣанѣ о пѣ-
теск, оченаш, ш. а. де ачестеа авсѣрдї-
тѣдї а четї 'дїї тревѣе рѣвдаре; не Самоїл
Клїан, шї Георгїе Шїнкаї пѣ пѣмаї кѣ їаѣ
кѣпоскѣт дѣ персоанѣ, дар шї кѣ манѣ-
скрїсїеле лор зїче|а се фї фолосїт, дар се
ведѣ кѣм? Десвѣлїреа їсторїеї кѣт ачелеї
чївіле, атѣт шї ачелеї весеречендї, ла кѣт
аѣ ажѣнс шї пѣл акѣм, не лѣпѣгѣ че не
фаче а не дѣгрѣдоша, четїнд внеле ка
ачестеа, не рефлектеазѣ а пѣ не дѣкреде-
маї тѣлт ла скріїторїї стрїенї дѣ челе че

соарелѣи, съ се пѣтеаскъ дѣминека, адека зѣа Домнѣлѣи, кѣчи латинеше „dominica dies“ атѣта лѣсѣмнеазъ, кѣт зѣа Домнѣлѣи, саѣ зѣа Домнеаскъ; аша шѣ зѣчереа кѣминекаѣтѣрѣ, кѣминекаре, е кѣрат латинѣ, лѣ диалектѣл рѣмѣнск, пѣмаѣ кѣар лѣтр ачест осѣбит лѣделес е пѣстратѣ, ачеа лѣсѣмнеазъ че шѣ лѣпѣртѣшѣре. Дѣн форма ачестор зѣчереѣ, дѣминекаѣ, шѣ кѣ минекаѣтѣрѣ, кѣар се vede кѣ рѣмѣнѣи пре чеѣ дѣнтѣис апостолѣи лѣтрѣ примѣреа лѣвѣдѣтѣрѣлор евангелѣи ѣаѣ авѣт де зѣ сѣнце шѣ де о лимѣв кѣ ѣ, пѣлѣ пѣаѣ ешиѣ дѣн Italia, саѣ чел пѣдѣн пѣлѣ нѣ фѣ сѣжѣгатѣ Dakia де вѣрварѣи, кѣчи дѣпѣ ачеа зѣчереѣ ачестеа, ка зѣле че се вѣд, кѣ пекѣнд лимѣа рѣмѣнскѣ фѣчеа тот зѣ диалект кѣ чеа латинѣ, ераѣ лѣтрѣвѣнѣцѣте шѣ лѣделесе лѣ граѣл рѣмѣнлор, еарѣ дѣпѣ девѣреа лор сѣпт дѣмѣреа вѣрварѣлор кѣ мѣлѣ аѣте зѣчереѣ аѣтѣче, преѣм дѣстѣнс, лѣ лѣк де лѣгорѣт, шѣ лѣвис, лѣ лѣк де лѣвиат, дѣн граѣл лѣпѣлар перѣте, пѣмаѣ кѣар лѣ чел весереческ пѣстрате, нѣ пѣтеа се ле примѣаскъ, пѣтрѣ кѣ нѣ ле ар фѣ лѣделес, кѣ атѣта маѣ пѣдѣн дела аѣцѣ апостолѣи стрѣинѣ аѣ пѣтѣт се ле лѣведе дела грѣчѣи, саѣ словѣнѣ, де кѣтва прѣн ачѣщѣа сар фѣ крѣщѣнат рѣмѣнѣи, преѣм ѣсторѣографѣи стрѣинѣи вреѣ се амѣдеаскъ лѣтеа.

Ачеа кѣ лѣ лимѣа весеречаскъ сѣпт мѣлѣ зѣчереѣ грѣчѣи шѣ словѣнѣи нѣ лѣфрѣнѣе нимѣка доведѣреа, кѣ рѣмѣнѣи аѣ адѣс кѣ ѣ кѣвоащѣреа крѣдѣнѣе крѣщѣне дѣн Italia. Вѣрѣреа зѣчереѣлор стрѣиѣ лѣ лимѣа весеречаскъ, саѣ лѣтѣмплат дѣпѣ вѣрѣтѣоаре лѣпрежѣрѣрѣи, шѣ тимѣврѣи. Е шѣит кѣ сѣпт перѣдѣл гоанелор

ка се нѣ се сѣдѣлѣ догмеле евангелѣи прѣлежѣлѣи де а фѣ дефѣимате де кѣтрѣ пѣгѣнѣи, фѣ лѣтрѣвѣсѣ де лѣделенѣи крѣщѣнѣлор дѣсѣпѣлина аша зѣсе арѣанѣ, саѣ дѣнереа лѣ секрет а мѣстерѣлор крѣдѣнѣе крѣщѣне, адека пѣмаѣ дѣпѣ че дѣдѣс сѣмпе кѣ вор фѣ статорнѣи лѣ тѣртѣрѣсѣреа крѣдѣнѣе крѣщѣне, лѣ се фѣче кѣвоасѣте мѣстерѣле крѣдѣнѣе примѣндѣсе ла кѣминекаѣтѣрѣ кѣ ачеа лѣдаторѣре, кѣ нѣ вор десѣкоперѣ тайеле крѣдѣнѣе дефѣимѣторѣлор, десѣре ачѣста е довадѣ, кѣлтареа обѣчѣвѣтѣ ла лѣпѣрѣдѣреа кѣминекаѣтѣрѣи „Чѣнеѣ тале ш. а.“ лѣ кареа се зѣче „кѣ нѣ воѣс сѣзне вѣрѣшѣмашѣлор тѣи тайѣа та.“ Дѣнереа ачѣщѣи дѣсѣпѣлинѣи саѣ лѣтинѣсѣ пѣлѣ кѣтрѣ аѣи 500, кѣнд крѣщѣнѣтѣтеа се лѣтѣрѣсе шѣ лѣцѣ прѣсте тот пѣтѣнтѣл. Кѣтрѣ ачестеа, шѣ ачеа лѣпрежѣрѣре е де а о лѣа лѣ прѣвинѣцѣ, кѣ сѣпт перѣдѣл гоанелор, нѣчѣи шѣкоале рѣгѣлате, нѣчѣи весеречѣи обѣщѣи, зѣде дѣпѣ сѣстемѣ съ се фѣ пѣтѣт прѣпѣне лѣкѣѣтѣрѣле крѣдѣнѣе, нѣ ера, пѣнтрѣ ачеа лѣвѣдѣреа догмелор крѣдѣнѣе ера рѣстрѣносѣ лѣ адѣлѣрѣ прѣвѣте пѣла каселе крѣщѣнѣлор, шѣ се прѣдѣмаѣ мѣлт дѣн граѣл, де кѣт дѣн кѣрѣцѣи. Пѣ лѣлѣгѣ зѣ метод атѣт де стрѣмторѣит нѣ е мѣраре кѣ лѣ лимѣа весеречѣе мѣлѣ зѣчереѣ ла лѣчѣпѣт кѣрате рѣмѣне се скѣмварѣ кѣ стрѣине, саѣ десѣре зѣле лѣкѣѣтѣрѣи пѣскѣндѣсе дѣсѣпѣте поаѣ, пѣнтрѣ де а дѣрѣмѣрѣ прѣлежѣл ла ачестеа дѣсѣпѣте, се лѣтрѣвѣнѣдарѣ зѣле зѣчереѣ дѣн лимѣа елѣнѣ лѣзѣте, преѣм оѣовѣсѣон шѣ ѣдѣстѣсѣе, каре не пѣтѣндѣсѣ лѣ лимѣа верѣаѣлѣ традѣче лѣтрѣачѣлаш лѣделес, се примѣрѣ лѣ лимѣа орѣдѣналѣ; аша п. е. а тѣрѣа фѣдѣ дѣмнезѣаскъ се зѣче дѣхѣл, зѣчере словѣанѣ,

се din de interesele istoriei naționale, și dinșine a черчета дъпъ извоареле историче.

Трекунд дателе историче, че доведеск къ крѣдѣнда крещѣнѣ дѣтре ромѣни пѣ дѣтрѣ алт лок, декът дѣтре марциале Италие де не тимпѣла апостолѣлор рѣдѣчѣнѣндѣсе, къ и де дѣпрезѣпъ се трансплѣнтъ не пѣтѣнтъ Дакѣе, вѣде дѣ декърсѣла а доаъ секълѣрѣ, дѣтрѣатѣта се лѣдѣ кът дѣ зѣлеле дѣпѣратѣлѣ Константи чѣлѣ маре не пѣтѣнтъ Дакѣе трѣiane, кареа де не атѣчѣа дѣкѣлекатъ де готѣ шѣ свѣтѣ пѣmindѣсѣ Готѣ шѣ Скѣтѣа, къ каре нѣте пѣпъ тѣрзѣ дѣпъ ал 10леа сенѣла о пѣтѣсѣ исторѣографѣе, маѣ тѣлте весеречѣ, шѣ свѣзнѣ епископѣщѣ ашезате се четескѣ ла скрѣиторѣ контѣмпѣранѣ Сократѣ, Фѣлострогѣе, Кѣрѣа Иеросолѣм, Епѣфанѣе, С. Иоан Хрѣсостомѣ, С. Азѣгѣстин ш. а. прекѣт шѣ ачѣле дате че доведеск къ ромѣни дѣпѣрѣдѣшѣнд крѣдѣнда крещѣнѣ нѣче кънд нѣаѣ пѣрѣсѣто, ачѣстѣа докѣментѣ пѣстрѣндѣлѣ пѣнѣтрѣ алт лок, пѣ аѣтѣа спре дѣнѣрѣнѣдѣреа контрѣзѣчѣрѣлор лѣе Сѣлѣдер, кът а атрѣце лѣзареа аминѣте а вѣрѣвѣдѣлор лѣтерѣадѣ спре колѣбарѣреа исторѣе весеречѣщѣе, а кѣрѣе трѣвѣндѣ преасѣмѣдѣтѣ есте, адаог ачѣ вѣлѣе трѣсѣрѣ дѣнѣтрѣн манѣскрѣптѣ.

Дѣ граѣвлѣ весереческѣ сѣлѣт тѣлте зѣчѣрѣ, че din sine аратѣ, къ ачѣлеа ромѣни дѣкѣ дѣнаѣнте де дескѣлекарѣе лор din Italia, ле аѣ авѣт, шѣ дѣнѣрѣвѣндѣат, спре чѣа маѣ аподѣктѣкъ довадѣ, къ стрѣвѣнѣи пострѣе, пѣкънд аѣ ешѣт din Italia аѣ адѣс къ sine кѣпоаѣдѣреа крѣдѣнѣдѣе крещѣнѣе, къчѣ ачѣлеа зѣчѣрѣ нѣче кънд дѣпъ ачѣеа лѣаѣ маѣ пѣтѣт кѣпрѣнде, саѣ дѣнѣвѣда. Дѣнѣтр' ачѣстѣа зѣчѣрѣ маѣ де дѣсѣтпнат сѣлѣт ачѣлеа, че аша зѣкънд се din de есен-

ція релиѣие крещѣнѣе. Лас къ пѣтѣреа Дѣтпѣзеѣ дѣла вѣрѣзѣреа крѣдѣнѣдѣе еванѣгѣлѣче, кареа копчѣнтѣл фѣинѣдѣе Дѣтпѣзеѣщѣе маѣ лѣтпнат, шѣ префѣкѣт нѣл дескопѣрѣ, се дѣдѣче, кънд пѣпъ ачѣ ла тоате ачѣлеа фѣинѣдѣе, че шѣ ле дѣнѣтѣреа оаменѣе а авѣ пѣтѣреа зѣиаскѣ, зѣе ле зѣчѣеа, се кѣпоаѣдѣе ачѣаста дѣ граѣвлѣ ромѣнилор пѣпъ асѣзѣи пѣстрѣатѣ дѣосѣвѣре дѣнѣтре пѣтѣреа зѣѣ шѣ Дѣтпѣзеѣ, кънд ла зѣчѣреа зѣѣ, пѣ дѣнѣсѣшескѣ ачѣеа дѣсѣтпѣтате, ачѣеа чѣнѣстѣитоаре сѣиалѣ, кътѣ ла кѣтареа нѣтѣлѣе Дѣтпѣзеѣ; аша вѣрѣнд ромѣнѣл се жѣре tot de зна адаогъ „пре зѣѣ ал лѣе Дѣтпѣзеѣ.“

Дѣ рѣгѣчѣвѣеа Домпѣлѣе, кареа се зѣчѣе „тѣтѣла пострѣе,“ де шѣ зна доаѣ зѣчѣрѣе се вѣд а фѣе стрѣине, вѣрѣте тѣрзѣе дѣпъ ешѣреа ромѣнилор din Italia, din лѣмѣва словеапѣ, чѣле лѣлте свѣт кѣрат лѣтѣне прекѣт тѣтѣл, шѣ пѣѣнеа, че доведеск, къ рѣгѣчѣвѣеа Домпѣлѣе, дѣнѣтре дѣнѣвѣдѣтѣрѣе крѣдѣнѣдѣе крещѣнѣе, дѣкѣ де не ачѣлеа тимпѣрѣе аѣ фост кѣпоаскѣтѣ, кънд къ тѣлт маѣ кѣратѣ ера лѣмѣва ромѣнеаскѣ, декът акѣтѣа, адека де не тимпѣла дѣнаѣнте де че аѣ ешѣт din Italia. Тѣтѣл е кѣвѣнт аша зѣкънд пропрѣѣ дѣ дѣнѣелескѣ, дѣкарѣ се дѣнѣрѣвѣндѣеазъ кѣгрѣ Дѣтпѣзеѣ, ачѣаста зѣчѣре е кѣпоаскѣтѣ шѣ дѣнѣрѣвѣнѣдѣатѣ ла тоате попоареле romane, кънд зѣчѣреа пѣрѣнѣте се ѣе дѣнѣтрѣн дѣнѣелес маѣ ларѣ къ тѣлт, пѣнѣтрѣ ачѣеа къ тѣлт маѣ вѣне е зѣс тѣтѣл пострѣе, декът пѣрѣнтѣе пострѣе. Дѣтпѣнека е зѣчѣре лѣтѣвѣ, шѣ се дѣдѣче де не тимпѣла апостолѣлор, карѣе аѣ дѣнѣвѣат ка дѣнѣтрѣ адѣчѣреа аминѣте де дѣнѣвѣреа Домпѣлѣе Хс. din морѣдѣе, че саѣ дѣнѣтѣнплат, дѣ зѣоа дѣнѣтѣе дѣпъ сѣтѣвѣтѣ, шѣ ла пѣгѣлѣе се зѣчѣеа зѣоа

но къ доар лимба ромънеаскъ п'ар ои авът
зичере пентрѣ ачеа, чи пентрѣ къ, дѣпъ
че саѣ днтѣнс ересѣл ариенилор, дѣндѣсе
прѣлеж ла фелѣврите дѣспѣтѣрѣ дѣспре ои-
реа ши дѣспѣшѣрѣме фелелор дѣспѣнеещѣ,
се статорничи ши се прѣми де овѣше асѣ-
пра ариенилор форма де рѣгъчѣне „тѣрѣре
татѣлѣ“ ш. а., кареа дѣпъ тоате рѣгъчѣ-
нѣле се адаогъ; рѣгъчѣнеа ачаста дѣтрѣдѣ-
кѣндѣсе дѣпъ тѣмпѣл, кѣнд ромѣни трѣ-
ѣѣ кѣт аместекаѣи къ словенѣ, кѣт ка сѣ-
пѣши словенилор авѣнд дѣпрѣмѣтатъ зѣ-
череа дѣх дела ачещѣа, се дѣтревѣицарѣ
къ еа. Не оѣнд аша дар прѣлеж пѣла
дѣчепереа вѣзѣреѣ кредѣицѣ кредѣице де а
пѣтѣ дѣвѣда дѣ систѣмъ тот кѣпрѣнѣл
рѣлиѣеѣ кредѣице, пекѣнд лимба ромънеаскъ
ера дѣ дѣтреага са кѣрѣдѣнѣе, фѣреще
къ вѣле зѣчерѣ кѣрат ромънеѣи, се стрѣ тѣ-
тарѣ къ стрѣице, еарѣ алтеле дѣпъ трѣвѣица
дѣпрѣжѣрѣилор формѣндѣсе поаѣ, ле а-
доптарѣ дела словенѣ. —

Кѣткъ лимба весеречаскъ, дѣ антѣ-
доаѣ Дакѣиле, трѣянѣ ши аврѣлианѣ, дела
дѣчепѣтѣл кредѣицѣтѣдѣи, пѣлѣ дѣпъ стѣн-
череа дѣпѣрѣдѣи апѣсене, пѣл фостѣ алта
дѣкѣт чеа латѣнѣ, саѣ романѣ доведѣше
дѣса ѣсторѣе, кѣчи мѣкѣиторѣ ачестора, ка
пѣскѣдѣи романѣ, алтѣ лимбѣ афарѣ де ачѣеа
п'аѣ ворѣт; пе атѣачѣ пѣче о лимбѣ пѣ
се четѣше а ои фост канонѣсатѣ весере-
часкъ, чи дѣ воѣа оѣе кѣрѣѣ попор ера,
ка ла рѣгъчѣнѣ, ла цѣнереа лѣтѣрѣеѣ, саѣ
ши ла адѣпѣрѣ весерѣчѣещѣи, къ лимба са сѣ
се дѣтревѣицѣе; маѣ дѣтѣѣ дѣ весе-
река апѣсеанѣ, кѣтрѣ анѣл 800, прѣн Карол
чѣл тѣре се дѣтѣрѣ ка лимба весеречаскъ

се оѣе чеа латѣнѣ; дѣ весеречѣле рѣсѣрѣ-
тене, де ши пѣ се ашезѣ асѣмѣнеа канон,
вѣле попоарѣ пе дѣсѣнтате дѣн прѣжѣ-
дѣд стрѣкѣторѣ дѣпѣрѣдошарѣ лимба гре-
чѣаскъ дѣ цѣнереа лѣтѣрѣеѣ, пѣрѣсѣндѣсе къ
тотѣл де асѣ маѣ дѣпѣрѣѣ пентрѣ прѣфачѣ-
реа лимбѣѣ сале. Чѣне ва лѣа дѣ прѣвѣицѣ
гроаса пѣдѣицѣтѣ, дѣ кареа кѣзѣрѣ попоа-
реле романѣ, дѣпъ сѣртѣареа дѣпѣрѣдѣеѣ
апѣсене, ши къ ачѣле попоаре ши ромънѣ,
пѣѣ поате ои къ тѣрѣре, къ де о парте лимба
грѣчаскъ, де алта чеа словѣанѣ, пе дѣчѣ-
тѣл дѣпѣнѣсѣ афарѣ къ тотѣл дѣн весеречѣле
ромънѣлор, пре моѣденѣтоареа лор лимбѣ.
Обсерѣвѣице дѣспре лимба ромънѣлор дѣ
паралѣл къ а лѣѣ Сѣлѣдѣр дѣтр'алт арѣкол. —

А — п.

ЛА О ФЛОАРЕ.

Кѣнд прѣмѣвара тоате 'пѣеазѣ
Кѣнд къ патѣра тоате зѣмѣескъ,
Кѣнд се продѣче — кѣнд се кѣреазѣ.
Кѣнд тоате'с жѣне ши дѣфлорескъ;

Кѣт флорѣчѣкъ де еѣи дѣѣоасѣ
Ши сѣпѣрѣкъ 'наѣ дѣверѣт,
Аѣ роа попѣдѣи чеа рѣкѣроасѣ,
Орѣ раза зѣлѣѣ теаѣ вѣстѣзѣт?

„— Ох! пѣ'с ачѣсте че тѣ 'пѣвѣнѣл,
Дѣн дѣпрѣтивѣ дорѣл тѣ алѣн,
Роа ши раза тѣ дѣсѣнѣл.
— А тѣле рѣне де аѣзѣрѣтѣ вѣн.“

„Крѣведѣл соро тѣ вѣстѣзѣше,
Ш' зѣ вѣѣрѣме пѣгрѣ — пѣгрѣ — кѣтѣлѣт
Ла рѣдѣчѣнѣ тѣ отрѣвѣше
Мѣ дѣпѣлеазѣ, м'аѣ овѣлѣт!“

Iaшиѣ, 8. Излѣе 1846.

†.